

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadi
Ion Corolevschi, Iuliana Oprea

juducînd recursul declarat de Eugeniu Turuta, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Eugeniu Turuta către administratorul site-ului <http://www.portalelectric.ro>. Calota Ion, privind încălcarea dreptului de autor, împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2012,

C O N S T A T Ă :

La 22 iunie 2012, Eugeniu Turuta a înaintat o cerere de chemare în judecată către administratorul site-ului <http://www.portalelectric.ro>. Calota Ion, str. Neatîrnării, nr. 6, București, 013225, sector 1, România, solicitînd constatarea încălcării dreptului patrimonial de autor (dreptul exclusiv de distribuție) al lui Turuta Eugeniu asupra operelor (cărților) „Integrated circuits power audio amplifiers, Chișinău, ed. Virgin și a. 1994 „5000 integrated circuits power audio amplifiers” 2008 edition” de către administrația site-lui www.portalelectric.ro și încasarea din contul administrației site-ului www.portalelectric.ro în contul lui Eugeniu Turuta a sumei de 15 000 euro.

În motivarea cererii reclamantul a invocat că, este autor a mai multor cărți din domeniul informării despre componentele electronice semiconductoare, în special a cărților “Integrated circuits power audio amplifiers” Chișinău, ed. Virginia. 1994 și „5000 integrated circuits power audio amplifiers”, 2008 edition”. Aceste cărți (opere) au fost create de către Eugeniu Turuta și publicate (aduse la cunoștința publicului și puse în vânzare) atît în formă tipărită cît și în format electronic ca fișiere în formatul pdf pe site-ul personal al autorului <http://www.turuta.md>.

Susține că, navigînd prin Internet a observat că pe site-ul <http://www.portalelectric.ro>, prin plasarea linkurilor pentru descărcarea ilegală erau puse la dispoziția publicului cărțile: „Integrated circuits power audio amplifiers, Chișinău, ed. Virginia, 1994” și „5000 integrated circuits power audio amplifiers”, 2008 edition” fără a exista acordul lui în calitate de autor.

Menționează reclamantul că, conform art. 54 alin. (1) al Legii 139 din 02.07.2010, acțiunile administrației site-ului www.portalelectric.ro de distribuire a cărților menționate, în lipsa unui contract cu autorul sunt ilegale.

Afirma că pe site-ul www.portalelectric.ro linkurile care creează posibilitatea de a avea acces ilegal la obiectele dreptului de autor au fost puse intenționat, deoarece pe paginile web sunt prezente nu numai linkurile propriu - zise ci și imaginea copertelor operelor (cărților), dreptul de autor asupra cărora este încălcat. Mai mult ca atât, linkuri-le sunt postate de către moderatorul site-ului, adică persoana împuternicită de către proprietarul site-ului să monitorizeze activitățile de pe site.

Susține reclamantul că, în aceste condiții, distribuirea ilegală de către site-ul www.portalelectnc.ro a operelor lui protejate, îi cauzează prejudicii materiale grave.

Totodată, Turuta Eugeniu indică că restabilirii situației existente pînă la violarea dreptului nu poate avea loc din considerentul că operele descărcate ilegal prin intermediul site-ului www.portalelectric.ro nu mai pot fi restituite. Deoarece numărul de exemplare de carte distribuite ilegal prin intermediul site-ului www.portalelectric.ro nu poate fi apreciat cu exactitate, beneficiul ratat de către autor sau profitul obținut ilegal de persoana care a violat drepturile nu poate fi evaluat în mod obiectiv, astfel, este în drept să ceară de la administrația site-ului www.portalelectric.ro achitarea unei compensații de la 500 pînă la 500000 lei pentru dreptul încălcat.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2012, acțiunea a fost respinsă.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a indicat, prin prisma art. 457 CPC, că acțiunea înaintată nu este de competența instanțelor de judecată a Republicii Moldova.

Considerînd ilegală hotărîrea primei instanțe, la 20 februarie 2013, Eugeniu Turuta a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2012, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În argumentarea recursului recurentul a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

A indicat că instanțele naționale sunt în drept să examineze litigiul, conform art. 460 alin. (1) lit. j) CPC.

La fel menționează că încălcarea dreptului de autor a avut loc în mediul internetului, care are acoperire mondială, iar potrivit Convenției de la Bruxelles din 27.09.1968 și Lugano din 16.09.1988, litigiile care apar din relații civile delictuale și cvazidelictuale pot fi examinate în instanța de la locul unde a fost cauzat prejudiciul.

Prin cererea depusă la 16.05.2013, recurentul a completat recursul declarat.

Astfel, Turuta Eugeniu invocă că instanța de fond eronat a aplicat prevederile art. 457 CPC, deoarece pîrîtul nu cade sub incidența acestei norme de drept.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecînd recursul declarat împotriva hotărîrii date în instanța de fond și verificînd, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărîrii atacate, Colegiul conchide că recursul declarat de Turuta Eugeniu este întemeiat și urmează a fi admis, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC al RM instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia

instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, trimițînd pricina spre rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin.(3) lit. d) și f).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ reține că la adoptarea hotărîrii contestate, au fost încălcate normele de drept procedural, în speță, încălcarea competenței instanțelor de judecată ale R.Moldova în procesele cu elemente de extranietate, ceea ce impune rejudecarea cauzei.

Potrivit materialelor cauzei, Eugeniu Turuta a înaintat o cerere de chemare în judecată către administratorul site-ului <http://www.portalelectric.ro>. Calota Ion, str. Neatîrnării, nr. 6, București, 013225, sector 1, România, solicitînd constatarea încălcării dreptului patrimonial de autor (dreptul exclusiv de distribuție) al lui Turuta Eugeniu asupra operelor (cărților) „Integrated circuits power audio amplifiers, Chișinău, ed. Virgin și a. 1994 „5000 integrated circuits power audio amplifiers” 2008 edition” de către administrația site-lui www.portalelectric.ro și încasarea din contul administrației site-ului www.portalelectric.ro în contul lui Eugeniu Turuta a sumei de 15 000 euro.

Curtea de Apel Chișinău a respins această acțiune, ca nefiind competentă s-o judece.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că soluția instanței este ilegală, deoarece provine din aplicarea eronată a normelor de drept procedural, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 457 alin. (1) CPC, intentarea în instanța judecătorească a Republicii Moldova unei acțiuni către un alt stat, antrenarea acestuia în proces în calitate de pîrît sau de intervenient, punerea sub sechestru a bunului său amplasat pe teritoriul Republicii Moldova sau adoptarea împotriva bunului unor alte măsuri de asigurare a acțiunii, sau punerea lui sub sechestru în procedura de executare a hotărîrii judecătorești se pot face numai cu consimțămîntul organelor competente ale statului respectiv, dacă legea națională sau tratatul internațional la care Republica Moldova este parte nu prevede altfel.

Norma în cauză stabilește posibilitatea și condițiile intentării în instanțele naționale a acțiunilor contra altui stat sau contra organizațiilor internaționale.

La caz, Turuta Eugeniu nu a înaintat acțiunea către alt stat sau către o organizație internațională, ci către administrația site-ului www.portalelectric.ro și administratorul acestuia Calota Ion.

Prin urmare, prevederile art. 457 alin. (1) CPC, invocat de către instanța de fond, nu au aplicabilitate situației din speță.

Or, competența instanțelor judecătorești naționale în procesele cu element de extranietate, este reglementată de Capitolul XLI din Codul de procedură civilă.

Astfel, potrivit art. 460 alin. (1) lit. j) CPC, instanțele judecătorești ale Republicii Moldova sunt competente să judece și pricini cu element de extraneitate dacă în procesul privind protecția în străinătate a proprietății intelectuale a unei persoane domiciliată în Republica Moldova, persoana este cetățean al Republicii Moldova sau apatrid, iar prin convenția părților nu s-a stabilit o altă competență.

În acest sens, Colegiul conchide că litigiul dedus judecării cade sub incidența acestei norme de drept, deoarece Turuta Eugeniu pretinde încălcarea dreptului său de autor, el este cetățean al R.Moldova, iar careva convenție între dînsul și pîrît nu există.

Totodată, instanța de recurs menționează că, conform Convenției de la Bruxelles din 27 septembrie 1968 și Lugano din 16 septembrie 1988, în litigiile

care apar din relații civile delictuale și cvazidelictuale, acțiunea poate fi examinată în instanța de la locul unde a fost cauzat prejudiciul, or, prejudiciul pretins că a fost cauzat autorului Turuta Eugen care este cetățean al Republicii Moldova.

În consecință, instanța de recurs conchide că, instanța de fond, la judecarea cauzei a aplicat eronat normele de drept procedural și anume normele ce stabilesc competența instanțelor de judecată naționale.

Astfel, fiind prezente motivele de casare a deciziei, prevăzute de art. 432 alin. (3) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ va admite recursul declarat, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de fond – Curtea de Apel Chișinău.

La rejudecarea pricinii, instanța urmează să țină cont de omisiunile indicate în prezenta decizie, să verifice toate circumstanțele ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate în dosar și, în dependență de situația stabilită, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Ținând cont de cele indicate, conform art. 445 alin. (1) lit. c¹) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Turuta Eugeniu.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2012, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Eugeniu Turuta către administratorul site-ului <http://www.portalelectric.ro>. Calota Ion, privind încălcarea dreptului de autor și se restituie cauza la rejudecare în instanța de fond – Curtea de Ape Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadî

Ion Corolevschi

Iuliana Oprea